

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช
ในครั้งนี้ โดยกำหนดขั้นตอนเป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น
4 ขั้นตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 ผลการออกแบบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 5 ผลการปรับปรุงรูปแบบพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

1.1 ผลการวิจัยเอกสารเพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

จากการรวบรวมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ความที่ปรากฏ
ในตำรา กฎหมาย งานวิจัยและเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ดังที่นำเสนอไว้ในบทที่ 2
สามารถแสดงผลการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
ขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยยึดกรอบ
ภารกิจของสถานศึกษาซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังรายละเอียด
ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หัตถบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบข่ายภารกิจ	รายการหัตถบาทหน้าที่
ด้านบริหารทั่วไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2. การพัฒนาและกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา 3. กำหนดแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษา 4. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 5. การกำกับ ติดตามความก้าวหน้าการจัดการศึกษาตามแผนของสถานศึกษา 6. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามสถานศึกษา 7. รับทราบและเห็นชอบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีสถานศึกษา 8. รายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาแก่ผู้ปกครองและประชาชน 9. พัฒนาและบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย ร่มรื่น น่าอยู่ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน 10. ประสานงานกับชุมชน บุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เข้ามามีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษา 11. สนับสนุนให้สถานศึกษามีบทบาทในการบริหารด้านวิชาการหรือให้บริการด้านสถานที่แก่นักเรียน ชุมชน หรือองค์กรต่างๆ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการหรือหน่วยงานภายใน 12. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 13. แสวงหาความร่วมมือและตอบสนองต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง และชุมชนในรูปแบบต่างๆ 14. การดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15. ส่งเสริมกิจกรรมการบริหารแก่นักเรียนทางด้านสังคม สันทนาการ สุขภาพ อนามัย โภชนาการ กิจกรรมสหกรณ์ และอื่นๆ ร่วมกับชุมชน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายภารกิจ	รายการบทบาทหน้าที่
	16. แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรืออนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน
ด้านวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมสนับสนุน และให้ความเห็นชอบในการกำหนดสาระของหลักสูตรแม่บท หลักสูตรรายวิชา หลักสูตรวิชาชีพ และหลักสูตรพิเศษที่ต้องการ ส่งเสริมหรือมีความจำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 2. ให้ความเห็นชอบในหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น 3. กำกับ ดูแลให้สถานศึกษาปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามหลักสูตรแห่งชาติ 4. ประเมินผลหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรรวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น 5. การคัดเลือกโครงการนอกหลักสูตรและการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการมีส่วนร่วมของนักเรียน 6. ให้ความเห็นชอบการจัดชั้น และกลุ่มนักเรียน รวมทั้งกำหนดนักเรียนเข้าชั้น 7. ร่วมกำหนดการจัดตารางเวลาเรียนและตารางสอน 8. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนและเป้าหมายผู้เรียนที่บรรลุเกณฑ์มาตรฐาน 9. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 10. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 11. ส่งเสริมให้เด็กในเขตบริการ รวมทั้งเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 12. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลของเด็ก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายภารกิจ	รายการบทบาทหน้าที่
	<ol style="list-style-type: none"> 13. มีส่วนร่วมในการวางแผนและแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 14. ร่วมวางแผนและจัดระบบกิจกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 15. พัฒนาและปรับกลยุทธ์แบบต่างๆ เพื่อสนองความต้องการเรียนรู้ของเด็กและขจัดปัญหาอุปสรรคทั้งปวง 16. ส่งเสริม สนับสนุน หรือร่วมผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 17. ร่วมเป็นผู้สอนหรือผู้ช่วยสอน 18. ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะวิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ๆ 19. ส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ 20. การแสวงหาและให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกห้องเรียน
ด้านบุคคล	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสวงหาและสนับสนุนให้มีการระดมวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษา 2. ร่วมกำหนดแผนพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารและบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา 3. กำหนดจำนวนผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนักเรียน 4. ให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการเจรจาต่อรองและคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งครู ครูพิเศษ หรือบุคลากรอื่นในสถานศึกษา 5. รับทราบ เสนอแนะ ร่วมจัดหา หรือพิจารณาหาทางช่วยเหลือหรือสนับสนุนสถานศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่ต้องการ 6. ให้เสนอแนะหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อการคัดเลือกหรือร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา 7. กำหนดครูเข้าสอนในชั้นเรียน 8. กำหนดเวลาปฏิบัติงานสอน และเวลานอกการสอนสำหรับวันและสัปดาห์ที่เปิดเรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายภารกิจ	รายการบทบาทหน้าที่
	<ol style="list-style-type: none"> 9. อนุมัติระเบียบปฏิบัติของข้าราชการครู บุคลากรในสถานศึกษาและ ผู้เรียน 10. การดำเนินการส่งเสริมวินัย และการรักษาวินัยของผู้บริหาร ครูและ บุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา 11. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา 12. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรในสถานศึกษา
ด้านการเงินและงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมกำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งภายนอกและ ภายในท้องถิ่น 2. การแสวงหาและร่วมระดมทรัพยากรทางการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการจัดการศึกษา 3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการ จัดทำแผนจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และติดตามผล 4. จัดสรรงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐ และงบประมาณพิเศษ ที่ได้รับจากภายนอกเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. รับทราบผลการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ 6. กำกับ ดูแล และควบคุมการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาที่ได้รับจากรัฐ 7. กำกับ ดูแล และควบคุมการใช้จ่ายของสถานศึกษาที่ได้รับจ่ายภายนอก 8. ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการจัดทำบัญชีของสถานศึกษา 9. ติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณทั้งงบประมาณอุดหนุน จากรัฐและงบประมาณพิเศษที่ได้จากภายนอก

จากตารางที่ 2 พบว่าบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุม ขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านการเงินและงบประมาณ โดยบทบาทที่พบมากที่สุดคือ บทบาทหน้าที่ในด้านวิชาการ (20 รายการ) รองลงมาคือ บทบาทหน้าที่ในการบริหารทั่วไป (16 รายการ) บทบาทหน้าที่ ในด้านบุคคล (12 รายการ) และบทบาทหน้าที่ในการเงินและงบประมาณ (9 รายการ) ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์งาน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 45 คน ของโรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์ จำนวน 15 คน โรงเรียนสิชลประชาสรรค์ จำนวน 15 คน และโรงเรียนคงคาประชาสรรค์ จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 45 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล สามารถแสดงผลการวิเคราะห์งาน โดยจำแนกข้อมูลขั้นพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษาและจำแนกผลการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล (n = 45)

รายการ	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1 เพศ		
1.1 ชาย	41	91.11
1.2 หญิง	4	8.89
รวม	45	100
2 อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	2	4.45
2.2 31-40 ปี	4	8.87
2.3 41-50 ปี	11	24.45
2.4 51-60 ปี	21	46.47
2.5 61 ปีขึ้นไป	7	15.56
รวม	45	100
3 อาชีพ		
3.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	18	40.00
3.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	11	24.44

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
3.3 รับจ้าง	3	6.67
3.4 เกษตรกรรม	8	17.78
3.5 อื่นๆ	5	11.11
รวม	45	100

จากตารางที่ 3 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์งานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 91.11) มีอายุระหว่าง 51-60 ปี (ร้อยละ 46.47) รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 24.45) มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 40.00) รองลงมาอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 24.44)

1.2 ผลการวิเคราะห์งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานปรากฏผลดังตารางที่ 4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2547 (n = 45)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
ด้านบริหารทั่วไป			
1. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.13	.79	ปานกลาง
2. พัฒนาการและกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาของ สถานศึกษา	3.00	.67	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
3. กำหนดแผนกลยุทธ์หรือแผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษา	2.91	.67	ปานกลาง
4. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.16	.85	ปานกลาง
5. กำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดการศึกษาตามแผนของสถานศึกษา	2.93	.75	ปานกลาง
6. ประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	2.93	.84	ปานกลาง
7. รับทราบและเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา	3.31	.70	ปานกลาง
8. รายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองและประชาชนทราบ	3.07	0.91	ปานกลาง
9. พัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย ร่มรื่น น่าอยู่ และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน	3.04	.85	ปานกลาง
10. ประสานงานกับชุมชน บุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ให้เข้ามามีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษา	3.07	.78	ปานกลาง
11. สนับสนุนให้สถานศึกษามีบทบาทในการบริการด้านวิชาการ หรือให้บริการด้านสถานที่แก่นักเรียนชุมชนหรือองค์กรต่างๆ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการหรือหน่วยงานภายนอก	3.07	.78	ปานกลาง
12. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารครู- นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในรูปแบบต่างๆ	3.31	.79	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
13. แสวงหาความร่วมมือและตอบสนองต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ	3.13	.73	ปานกลาง
14. การดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.29	.84	ปานกลาง
15. ส่งเสริมกิจกรรมบริการแก่นักเรียนทางด้านสังคม สันทนาการ สุขภาพอนามัย โภชนาการ กิจกรรมทางด้านสหกรณ์ และอื่น ๆ ร่วมกับชุมชน	3.04	.60	ปานกลาง
16. แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการเพื่อการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง	3.07	.72	ปานกลาง
รวม	2.94	.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ขอยกตัวอย่าง 3 รายการ ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างผู้บริหาร ครู-นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.31$) รับผิดชอบต่อและเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.31$) และการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.29$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของคณะกรรมการ
 สถานศึกษา ชั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2547 (n = 45)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
ด้านวิชาการ			
1. ส่งเสริมสนับสนุน และให้ความเห็นชอบ ในการกำหนดสาระของหลักสูตรแม่บท หลักสูตรรายวิชา หลักสูตรวิชาชีพและหลักสูตร วิชาชีพพิเศษที่ต้องการส่งเสริมหรือมีความจำเป็น และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	2.96	.80	ปานกลาง
2. ให้ความเห็นชอบในหลักสูตรที่สถานศึกษา จัดทำขึ้น	3.20	.79	ปานกลาง
3. การกำกับดูแลให้สถานศึกษาปฏิบัติหรือ ดำเนินการตามหลักสูตรแกนกลาง	2.89	.83	ปานกลาง
4. ประเมินผลหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษา จัดขึ้น	2.80	.79	ปานกลาง
5. การคัดเลือกโครงการนอกหลักสูตรและ การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการมีส่วนร่วม ของนักเรียน	2.82	.78	ปานกลาง
6. ให้ความเห็นชอบการจัดชั้นและกลุ่มนักเรียนที่ กำหนดนักเรียนเข้าชั้น	2.76	.80	ปานกลาง
7. ร่วมกิจกรรมการจัดตารางเวลาเรียนและ ตารางสอน	2.85	.85	ปานกลาง
8. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนและเป้าหมาย ผู้เรียนที่บรรลุเกณฑ์มาตรฐาน	2.62	.75	ปานกลาง
9. ติดตามตรวจสอบและประเมินผลพัฒนาการและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	2.80	.92	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
10. ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้	2.80	.79	ปานกลาง
11. ส่งเสริมให้เด็กในเขตบริการ รวมทั้งเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	2.87	.87	ปานกลาง
12. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน	2.73	.72	ปานกลาง
13. ร่วมวางแผนและจัดระบบกิจกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.80	.87	ปานกลาง
14. สนับสนุนการพัฒนาและปรับ กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของเด็กและเพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคทั้งปวง	2.82	.91	ปานกลาง
15. พัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของเด็กและเพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคทั้งปวง	2.71	.89	ปานกลาง
16. การเรียนการสอนส่งเสริม สนับสนุนหรือร่วมผลิตและพัฒนาสื่อ	2.60	.89	ปานกลาง
17. ร่วมเป็นผู้สอนหรือผู้ช่วยสอน	2.49	1.06	น้อย
18. ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะวิทยาการและเทคนิคการสอนใหม่ๆ	2.60	.81	ปานกลาง
19. ส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ	2.84	.77	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
20. แสวงหาและให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม เสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งในและนอกห้องเรียน	2.89	.80	ปานกลาง
รวม	2.77	.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านวิชาการ พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นร่วมเป็นผู้สอนหรือผู้ช่วยสอน พบว่ามีส่วนร่วมในระดับน้อย ขอบคตัวอย่าง 3 รายการ ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ให้ความเห็นชอบในหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ($\bar{X} = 3.20$) ส่งเสริมสนับสนุน และให้ความเห็นชอบในการกำหนดสาระของหลักสูตรแม่บท หลักสูตรรายวิชา หลักสูตรวิชาชีพและหลักสูตรวิชาชีพพิเศษที่ต้องการส่งเสริมหรือมีความจำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.96$) และการกำกับดูแลให้สถานศึกษาปฏิบัติหรือดำเนินตามหลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X} = 2.89$)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านบุคลากรของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2547 (n = 45)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
ด้านบุคลากร			
1. แสวงหาและสนับสนุนให้มีการระดมวิทยากร ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา	2.91	.73	ปานกลาง
2. ร่วมกำหนดแผนพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารและ บุคคลอื่นในสถานศึกษา	2.82	.89	ปานกลาง
3. กำหนดจำนวนผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นใน สถานศึกษาให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน	2.71	.89	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการกรที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
4. ให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการ เจรจาต่อรองและคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งครู พิเศษ หรือบุคลากรอื่นๆ	2.53	1.01	ปานกลาง
5. รับทราบเสนอแนะร่วมจัดหาหรือพิจารณาหาทาง ช่วยเหลือหรือสนับสนุนสถานศึกษาเพื่อให้ได้มา ซึ่งบุคคลที่ต้องการ	2.71	.87	ปานกลาง
6. ให้ข้อเสนอแนะหรือกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการ คัดเลือกหรือร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้บริหาร สถานศึกษา	2.49	.84	น้อย
7. กำหนดครูเข้าสอนในชั้นเรียน	2.31	.92	น้อย
8. กำหนดเวลาปฏิบัติงานสอนและเวลานอกการ สอนสำหรับวันและสัปดาห์ที่เปิดเรียน	2.42	.97	น้อย
9. อนุมัติระเบียบปฏิบัติของข้าราชการครู บุคลากร ในสถานศึกษาและผู้เรียน	2.60	.86	ปานกลาง
10. การดำเนินการส่งเสริมวินัยและรักษาวินัยของ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา	2.71	.87	ปานกลาง
11. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารครู และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา	2.80	.89	ปานกลาง
12. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรใน สถานศึกษา	3.09	.96	ปานกลาง
รวม	2.67	.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการ
ปฏิบัติงานในด้านบุคคล พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ใน
ระดับปานกลาง ยกเว้น กำหนดครูเข้าสอนในชั้นเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$) กำหนดเวลา
ปฏิบัติงานสอนและเวลานอกการสอนสำหรับวันและสัปดาห์ที่เปิดเรียน อยู่ในระดับน้อย

($\bar{X} = 2.42$) และให้ข้อเสนอแนะหรือกำหนดแนวปฏิบัติ เพื่อการคัดเลือกหรือร่วมพิจารณาคัดเลือก
ผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการเงินและงบประมาณ
ของคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2547 (n = 45)

รายการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. กำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอก	2.76	.96	ปานกลาง
2. การแสวงหาและร่วมระดมทรัพยากรทางด้าน การเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการ จัดการศึกษา	2.76	.80	ปานกลาง
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง คณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผนจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ	2.73	.69	ปานกลาง
4. จัดสรรงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ และงบประมาณพิเศษที่ได้รับจากภายนอก ตามลำดับความสำคัญ เพื่อการจัดของ สถานศึกษา	2.64	.74	ปานกลาง
5. รับทราบผลการจัดซื้อ จัดจ้างของสถานศึกษา และให้คำแนะนำ	2.82	.78	ปานกลาง
6. กำกับดูแลและควบคุมการใช้จ่ายเงินที่ได้รับ จากภายนอก	2.58	.84	ปานกลาง
7. ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการจัดทำ บัญชี	2.62	.94	ปานกลาง
8. ติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ อุดหนุนจากรัฐและงบประมาณพิเศษที่ได้ จากภายนอก	2.60	.91	ปานกลาง
รวม	2.67	.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านการเงินและงบประมาณ พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) ขอยกตัวอย่าง 3 รายการ ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รับทราบผลการจัดซื้อ จัดจ้างของสถานศึกษาและให้คำแนะนำ ($\bar{X} = 2.82$) กำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 2.76$) การแสวงหาและร่วมระดมทรัพยากรทางการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการจัดศึกษา ($\bar{X} = 2.76$)

1.3 การปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านหน้าที่ต้องรับผิดชอบอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติ ด้านงานที่ต้องเกี่ยวข้องซึ่งต้องปฏิบัติเป็นครั้งคราว และด้านงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ ดังปรากฏผลดังตารางที่ 8 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ผลการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. หน้าที่ต้องรับผิดชอบอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติ			
1.1 สอบถามการทำงานของครู	2.60	.78	ปานกลาง
1.2 ให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่สถานศึกษา	3.60	.91	มาก
1.3 จัดหาเงินเพื่อสนับสนุนด้านจริยธรรม	2.89	.78	ปานกลาง
1.4 ให้คำปรึกษาด้านปัญหาการเรียน	2.67	.80	ปานกลาง
1.5 ติดตามนักเรียนที่ขาดให้มาเรียน	2.64	1.03	ปานกลาง
1.6 จัดงานประเพณีต่างๆ	3.13	1.03	ปานกลาง
รวม	2.88	.66	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
2. งานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องปฏิบัติเป็นการชั่วคราว			
2.1 ร่วมพิจารณาความดีความชอบของครูในโรงเรียน	2.20	.87	น้อย
2.2 ติดตามสอดส่องพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่ไม่มีระเบียบวินัย	2.93	.86	ปานกลาง
2.3 รับฟังปัญหาจากผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อนำไปแก้ปัญหาร่วมกับครูผู้สอน	2.98	1.01	ปานกลาง
รวม	2.70	.76	ปานกลาง
3. งานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ			
3.1 การเข้าร่วมประชุมตามหนังสือของส่วนราชการที่แจ้งมา	3.60	1.01	มาก
3.2 สอดส่องดูแลอาคารสถานที่ ในช่วงเวลาราชการและวันหยุดราชการ	2.62	1.05	ปานกลาง
รวม	3.05	.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในระดับมาก เรื่องให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.60$) ในระดับปานกลาง เรื่องจากงานประเพณีต่างๆ ($\bar{X} = 3.13$) เรื่องจัดหาเงินเพื่อสนับสนุนด้านจรรยาบรรณ ($\bar{X} = 2.89$) เรื่องให้คำปรึกษาด้านปัญหาการเรียน ($\bar{X} = 2.67$) เรื่องติดตามนักเรียนที่ขาดให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.64$) และเรื่องสอบถามการทำงานของครู ($\bar{X} = 2.60$) ในเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องซึ่งต้องปฏิบัติเป็นการชั่วคราว มีระดับการปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง การรับฟังปัญหาจากผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อนำไปแก้ปัญหาร่วมกับครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.22$) ติดตาม สอดส่องพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่ไม่มีระเบียบวินัย ($\bar{X} = 2.89$) และร่วมพิจารณาความดีความชอบของครูในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) ส่วนงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการปฏิบัติในระดับมาก เรื่องการเข้าร่วมประชุมตามหนังสือของส่วนราชการที่แจ้งมา ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนในการปฏิบัติในระดับปานกลาง

เรื่องจัดหารายได้เพื่อนำมาพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 2.63$) และสอดคล้องดูแลอาคารสถานที่ในช่วงเวลาราชการและวันหยุดราชการ ($\bar{X} = 2.62$)

1.4 ผลการวิเคราะห์งาน ลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา และลักษณะวิธีการปฏิบัติงานสิ่งทีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานวัสดุ อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและการติดต่อประสานงาน การบันทึก และการรายงาน การตรวจสอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิเคราะห์งาน ลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา และลักษณะวิธีการปฏิบัติงานสิ่งทีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานวัสดุ อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและการติดต่อประสานงาน การบันทึก และการรายงาน การตรวจสอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์งานลักษณะการควบคุมบังคับบัญชาและลักษณะวิธีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. การมีผู้ได้บังคับบัญชา	2.58	.81	ปานกลาง
2. การใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับการบริหารและการจัดงานด้านบุคคลของสถานที่ ได้แก่ ลงโทษ การให้ความดีความชอบ ฯลฯ	2.58	.84	ปานกลาง
3. มีอำนาจในการมอบหมายงานและประสานงานกับผู้บริหาร	2.71	.87	ปานกลาง
4. ปฏิบัติงานมีผู้บังคับบัญชากำหนดหรือสั่งให้ปฏิบัติงาน	2.93	.91	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
5. ลักษณะวิธีการปฏิบัติงาน			
5.1 ใช้การประชุมเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน	3.09	.87	ปานกลาง
5.2 ใช้วิธีอภิปรายและการระดมความคิดเห็น	2.93	.84	ปานกลาง
5.3 ใช้สมองพิจารณาเรื่องต่างๆ มากกว่าลงมือปฏิบัติจริง	3.11	.83	ปานกลาง
รวม	2.84	.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่าผลการวิเคราะห์งานลักษณะการควบคุมบังคับบัญชาและวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับได้ดังนี้ ใช้วิธีการปฏิบัติงานโดยใช้สมองพิจารณาเรื่องต่างๆ มากกว่าลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.11$) ใช้การประชุมเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.09$) ใช้วิธีอภิปรายและการระดมความคิดเห็น ($\bar{X} = 2.93$) ปฏิบัติงานมีผู้บังคับบัญชากำหนดหรือสั่งให้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.93$) มีอำนาจในการมอบหมายและประสานงานกับผู้บริหาร ($\bar{X} = 2.71$) การมีผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 2.58$) และการใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับการบริหารและการจัดงานด้านบุคคลของสถานที่ ได้แก่ ลงโทษ การให้ความดีความชอบ ฯลฯ ($\bar{X} = 2.58$)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์งานสิ่งที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	3.11	.71	ปานกลาง
2. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาแห่งชาติ	3.18	.72	ปานกลาง
3. แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.24	.77	ปานกลาง
4. มติที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.18	.72	ปานกลาง
5. หนังสือสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.11	.78	ปานกลาง
รวม	3.16	.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่าผลการวิเคราะห์งานสิ่งทีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับได้ดังนี้ แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.24$) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.18$) มติที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.18$) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.11$) และหนังสือสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.11$)

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์งาน วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($n = 45$)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. วาระการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.16	.82	ปานกลาง
2. บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.13	.79	ปานกลาง
3. ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.09	.67	ปานกลาง
4. เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์	2.76	.83	ปานกลาง
5. เครื่องเขียน และวัสดุสำนักงาน	2.78	.85	ปานกลาง
6. เครื่องคิดคำนวณ	2.58	.81	ปานกลาง
7. เครื่องคอมพิวเตอร์	2.60	.89	ปานกลาง
รวม	2.86	.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่าผลการวิเคราะห์งาน วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาโดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้ดังนี้ วาระการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.16$) บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.13$) ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.09$) เครื่องเขียน และวัสดุสำนักงาน ($\bar{X} = 2.78$) เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ ($\bar{X} = 2.76$) เครื่องคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 2.60$) เครื่องคิดคำนวณ ($\bar{X} = 2.58$)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์งานด้านการติดต่อ ประสานงาน การบันทึกและรายงาน
การ ตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 45)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1. การติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงาน	3.11	.78	ปานกลาง
2. การบันทึกและรายงานผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน	3.00	.77	ปานกลาง
3. การอาศัยหรือใช้ข้อมูลจากรายงาน	2.96	.71	ปานกลาง
4. การตรวจงานของคณะกรรมการสถานศึกษา	2.93	.75	ปานกลาง
5. ผู้ตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษา	2.98	.75	ปานกลาง
รวม	3.00	.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่าผลการวิเคราะห์งานด้านการติดต่อประสานงาน การบันทึกและ
การรายงาน การตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การปฏิบัติโดยรวมในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
เรียงตามลำดับได้ดังนี้ เรื่องการติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.11$)
การบันทึกและรายงานผลสำเร็จ ($\bar{X} = 3.00$) การตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
($\bar{X} = 2.98$) การอาศัยหรือใช้ข้อมูลจากรายงาน ($\bar{X} = 2.96$) และการเป็นการตรวจสอบงาน
คณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.93$)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของผู้ที่จะเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
(n = 45)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ขั้นพื้นฐานของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการ สถานศึกษา		
1.1 ประถมศึกษา	-	-
1.2 มัธยมศึกษา	-	-
1.3 อนุปริญญา	3	6.67
1.4 ปริญญาตรี	37	82.22
1.5 สูงกว่าปริญญาตรี	5	11.11
1.6 อื่นๆ	-	-

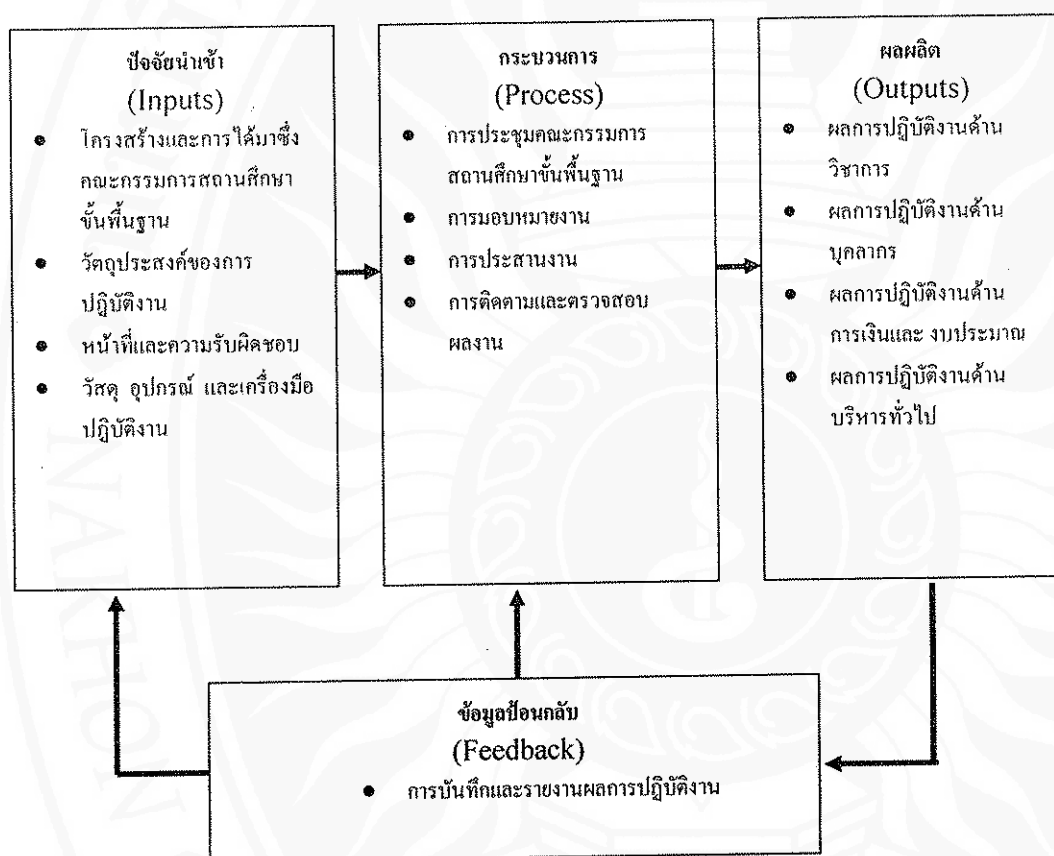
ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
2.1 ไม่จำเป็น	-	-
2.2 จำเป็น	45	100
3. การได้รับการฝึกอบรม		
3.1 ไม่จำเป็น	-	-
3.2 จำเป็น	45	100
4. ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน		
4.1 ทักษะในการทำงานเป็นทีม	40	88.88
4.2 ทักษะในการสื่อความหมาย	20	44.44
4.3 ทักษะการตัดสินใจ	25	55.55
4.4 ทักษะการกำหนดนโยบายและการวางแผน	28	62.22
4.5 ทักษะการประชุม	19	42.22
4.6 ทักษะการอภิปรายและระดมความคิดเห็น	38	84.44
4.7 ทักษะการแปลความหมายข้อมูล	15	33.33
4.8 ทักษะการประเมินผล	14	31.11
4.9 ทักษะการบันทึกและรายงาน	16	35.55
4.10 ทักษะการติดต่อประสานงาน	28	62.22

จากตารางที่ 13 พบว่า บุคคลที่จะเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีความรู้ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 82.22 รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 11.11 และระดับอนุปริญญา ร้อยละ 6.67 เห็นว่าควรมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 100 ควรได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 100 และควรมีทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานดังนี้ ทักษะในการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 88.88 ทักษะการอภิปรายและระดมความคิดเห็น ร้อยละ 84.44 ทักษะการกำหนดนโยบายและการวางแผน ร้อยละ 62.22 ทักษะการติดต่อประสานงาน ร้อยละ 62.22 ทักษะการตัดสินใจ ร้อยละ 55.55 ทักษะในการสื่อความหมาย ร้อยละ 44.44 ทักษะการประชุม ร้อยละ 42.22 ทักษะการบันทึกและรายงาน ร้อยละ 35.55 ทักษะการแปลความหมายข้อมูล ร้อยละ 33.33 ทักษะการประเมิน ร้อยละ 31.11 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนำเสนอผลการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัด
นครศรีธรรมราช ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 4 แสดงผลการสังเคราะห์ระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากภาพที่ 4 พบว่าระบบการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน คือ

1. ปัจจัยหรือทรัพยากรการดำเนินงาน (Inputs) ได้แก่ โครงสร้างและการได้มาซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความรู้และความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ความรู้และความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา และวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

2. กระบวนการปฏิบัติงาน (Process) ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน การมอบหมายงาน การประสานงาน และการติดตามและการตรวจสอบงาน

3. ผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน (Outputs) ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ผลการปฏิบัติงานด้านบุคคล ผลการปฏิบัติงานด้านการเงินและงบประมาณ และผลการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป

4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ การบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงานเอง

ตอนที่ 3 ผลการออกแบบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ รูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้สามารถนำความรู้ขั้นพื้นฐานในการออกแบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่สำคัญคือ

1.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน

1.2 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงานประกอบด้วย

1.2.1 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านปัจจัยหรือทรัพยากรดำเนินงาน ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน และด้านข้อมูลป้อนกลับ

1.2.2 เกณฑ์การปฏิบัติงานรายตัวบ่งชี้ในภาพรวม

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผลการวิเคราะห์งาน ได้แก่ ลักษณะการควบคุมบังคับบัญชา สิ่งทีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน หรือวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในด้านการติดต่อ ประสานงาน การบันทึกและการรายงานผลการตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กระบวนการ (Process) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1 การวางแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ขั้นตอนย่อยที่สำคัญ 3 ตอนคือ
  - 2.1.1 การวางแผนกำหนดระยะเวลาการประเมิน
  - 2.1.2 การวางแผน ขั้นตอน และกิจกรรมการปฏิบัติงาน ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่
    - ขั้นเตรียมการปฏิบัติงาน
    - ขั้นการดำเนินการปฏิบัติงาน
    - ขั้นสรุปและรายงานผลการปฏิบัติงาน
  - 2.1.3 การวางแผนจัดทำตารางการปฏิบัติงาน
- 2.2 เลือกและพัฒนาเครื่องมือการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน
- 2.3 คัดเลือกและฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงาน
- 2.4 เก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน
- 2.5 วิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงาน

3. ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยที่สำคัญคือ บันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

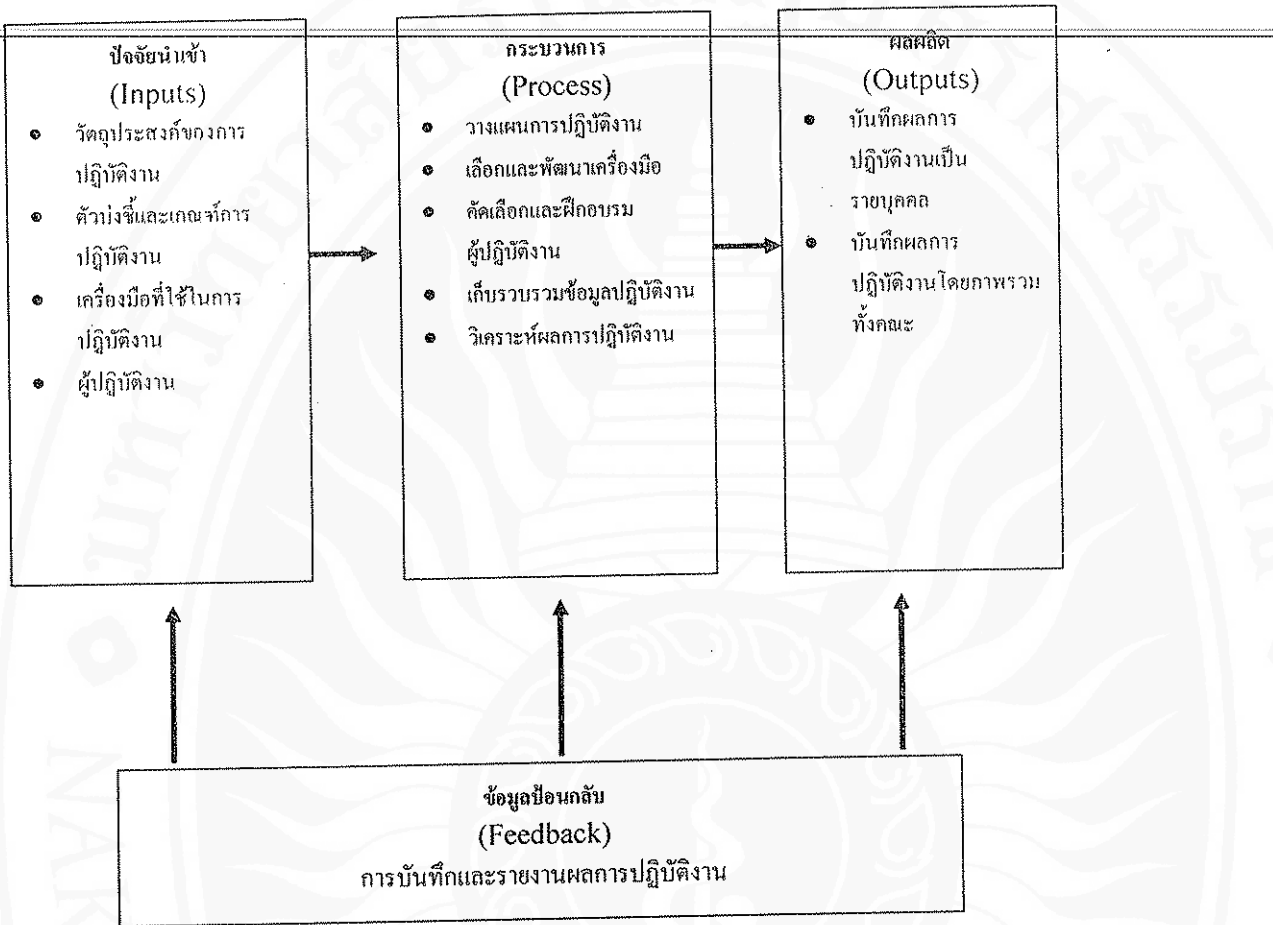
4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 2 ประการคือ

4.1 การรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.2 รายงานผลการปฏิบัติงานเป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการออกแบบขององค์ประกอบของระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กล่าวมาแล้วสามารถนำเสนอรูปแบบแผนภูมิได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 5 (ร่าง) แสดงระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากภาพที่ 5 พบว่าระบบงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วนคือ

1. ปัจจัยหรือทรัพยากรการดำเนินงาน (Inputs) ได้แก่ โครงสร้างและการได้มาซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความรู้และความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ความรู้และความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
2. กระบวนการปฏิบัติงาน (Process) ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การมอบหมายงาน การประสานงานและการติดต่อ และการตรวจสอบงาน

3. ผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน (Outputs) ได้แก่ การปฏิบัติงานด้านวิชาการ

ผลการปฏิบัติงานด้านบุคคล ผลการปฏิบัติการด้านการเงินและงบประมาณ และผลการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป

4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ การบันทึก และรายงานผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา

ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับการออกแบบไว้ในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยครั้งนี้ ผลการตรวจสอบ (ร่าง)ระบบ โดยการจัดการประชุมสัมมนา ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 4 สิงหาคม 2548 ณ โรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 14 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นายนิคม คงทน	อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสระแก้ว ปัจจุบันนายกสมาคมครู- ผู้ปกครอง โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา
2. นายอนันต์ รัตนวงศ์	อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านท่าสูง ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์
3. นายสุริยะ ชรินทร์	ตัวแทนครู โรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์
4. นายสุนทร สุวัชรชัยดิวงศ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านนาขุน คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์
5. นายประศาสน์ วิโรภาส	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์ ตำแหน่งเลขานุการ
6. นายวิโรจน์ พิมเสน	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์
7. นายประจักษ์ พิมเสน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสระแก้ว คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์

8. นายจรูญ สุทิน

ตัวแทนภาคเอกชน

9. นายสุพจน์ ศรีสุชาติ

คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์

เกษตรตำบลสระแก้ว

10. นายเจริญ ศรีฟ้า

คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์

รองผู้อำนวยการโรงเรียนคงคาประชารักษ์

11. นายมีชัย พิทักษ์วงศ์

รองผู้อำนวยการโรงเรียนสิชลประชาสรรค์

12. นายสุภาพ นาควนิชย์

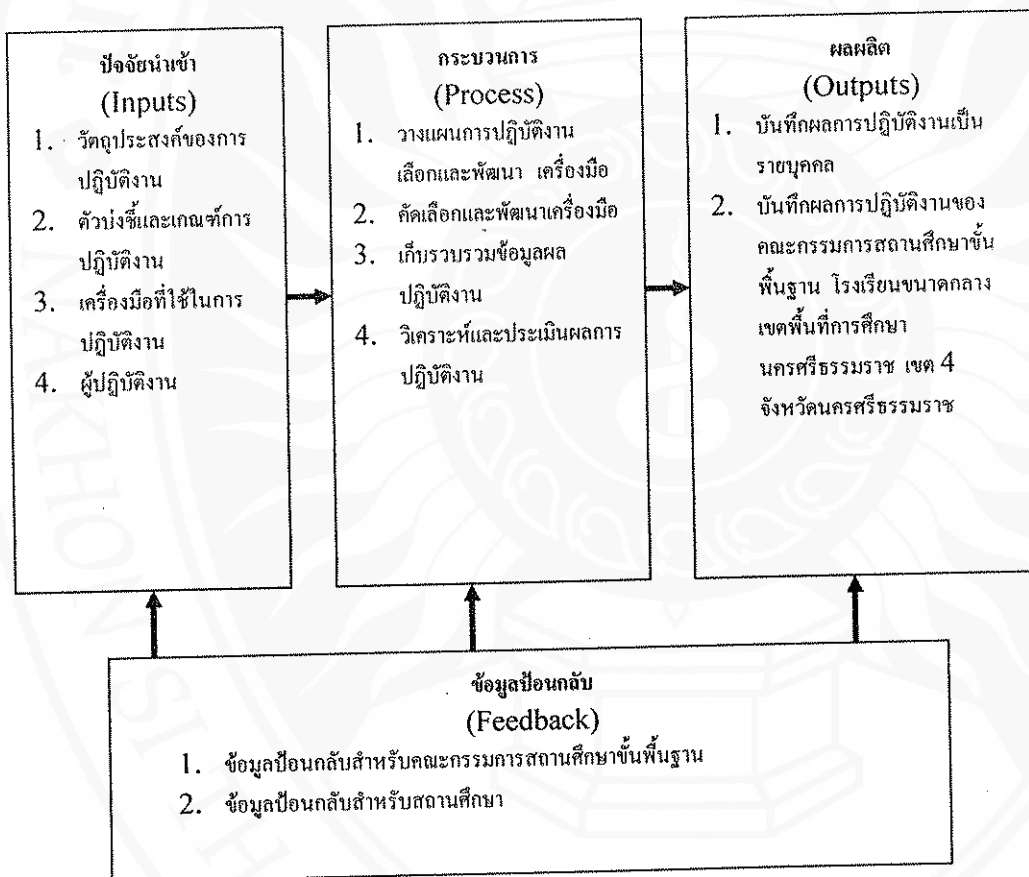
ผู้อำนวยการโรงเรียนสิชลประชาสรรค์

13. นายอาทร ชินวงศ์

คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสิชลประชาสรรค์

14. นายศักรินทร์ นิยมรัตน์

ผู้สังเกตการณ์

ภาพที่ 6 (ร่าง) แสดงระบบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

รูปแบบการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดประชุมสัมมนาสามารถนำเสนอผลสรุปที่ได้จากการจัดประชุมสัมมนาโดยผู้วิจัยขอรายงานในภาพรวมทั้งหมดถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นของใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมทำให้ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง
2. ในการแก้ปัญหาของสถานศึกษาในเรื่องปัญหานักเรียน กิจกรรมระหว่างชุมชนกับสถานศึกษา การจัดครูเข้าสอน การแต่งตั้งโยกย้าย การไม่เข้าสอนของครูและการแก้ปัญหาความแตกแยกขัดแย้งในสถานศึกษานั้นคณะกรรมการสถานศึกษาไม่ค่อยได้เข้ามามีบทบาทมากนักและไม่สามารถที่จะล่วงลึกได้
3. พื้นฐานทางการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่จะต่ำมากแต่บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ สามารถชี้แนะในเรื่องที่ถนัดของแต่ละคนได้เป็นอย่างดี
4. คณะกรรมการยังสร้างประโยชน์แก่สถานศึกษายังได้ไม่เต็มที่นัก
5. โครงสร้างการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษายังขาดความชัดเจน
6. ด้านการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยครั้งอาจส่งผลให้นโยบายบางอย่างเปลี่ยนแปลงไปด้วย
7. ด้านการติดต่อสื่อสาร ควรใช้เทคโนโลยีให้มากกว่านี้ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว
8. คณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ยังมีน้อยมากในการปฏิบัติ
9. ก่อนการเข้าสู่ตำแหน่งของคณะกรรมการควรมีการจัดประชุม สัมมนา อาจจะจัดร่วมกันเป็นเครือข่าย เขตพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้คงแล้วแต่ความพร้อมและความเหมาะสม
10. การได้มาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาระหว่างโรงเรียนในเมืองและชนบทอาจจะมีความแตกต่างกัน
11. ในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาสามารถช่วยเหลือและให้การสนับสนุนสถานศึกษาได้เกือบทุกด้านยกเว้นด้านการบริหารงานบุคคล
12. คณะกรรมการสถานศึกษาสามารถช่วยเหลือและสอดคล้องดูแลเรื่องของยาเสพติด
13. คณะกรรมการสถานศึกษา ไม่กล้าคิด ไม่กล้าทำ ไม่กล้ารับผิดชอบในบางเรื่อง เพราะขาดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน
14. ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ เช่น ผลตอบแทนหรือเบี้ยประชุม

15. ในการประชุมคณะกรรมการแต่ละครั้งของคณะกรรมการแต่ละคนและกำหนด

บทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน

16. คณะกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่
17. คณะกรรมการมีภารกิจส่วนตัวกันมาก ทำการเปิดประชุมแต่ละครั้งไม่ค่อยครบองค์ประชุม
18. คณะกรรมการสถานศึกษาสามารถระดมทุนเพื่อการศึกษาได้อย่างดีซึ่งสามารถนำมาพัฒนาได้
19. คณะกรรมการควรมีนโยบายในเรื่องคุณธรรมและควรมีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา
20. คณะกรรมการควรมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในการจัดทำแผนงบประมาณและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
21. ในการประชุมแต่ละครั้งควรมีการแจ้งล่วงหน้า เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
22. ควรมีการพูดคุยพบปะกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนระหว่างผู้บริหารกับคณะกรรมการสถานศึกษา
23. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยร่วมกันวางแผนระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
24. ควรมีการจัดตั้งสภาการศึกษาที่ทุกเดือนโดยให้มีส่วนร่วมทั้งองค์กรในท้องถิ่น ชุมชน โดยสามารถนำความคิดที่หลากหลายมาช่วยพัฒนาปรับปรุงในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาได้
25. คณะกรรมการมีศักยภาพที่แตกต่างกันสามารถนำมาช่วยพัฒนาสถานศึกษาได้
ผลการสัมมนาผู้วิจัยได้นำมาสรุปผลและวิจัยได้ดังนี้
  1. วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ผลการประชุมสัมมนา สรุปได้ว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บางครั้งยังขาดความชัดเจน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่คณะกรรมการได้มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของชาติต่อไป ผู้เข้าร่วมสัมมนาบางท่านได้ให้แง่คิดว่า ขอให้คณะกรรมการช่วยกันกรองและหาวิธีการที่จะทำให้ไปสู่เป้าหมาย รูปแบบที่สมบูรณ์ ขอความอนุเคราะห์ คณะกรรมการช่วยวิเคราะห์เพิ่มเติมว่าในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และจะหาอย่างไรให้มีศักยภาพดียิ่งขึ้น

2. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนมากให้ข้อเสนอแนะ

ในเรื่องนี้ว่า การกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนของคณะกรรมการสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านการเงินและงบประมาณ โดยจำแนกเป็น 4 ด้านคือ ปัจจัยหรือทรัพยากร ดำเนินงาน กระบวนการปฏิบัติงาน ผลผลิตหรือผลการดำเนินงาน และด้านข้อมูลป้อนกลับ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งยังมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองหากไม่มีความชัดเจนหรือขาดความรู้จะไม่กล้าคิดไม่กล้าทำและไม่กล้ารับผิดชอบ ด้วยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นของใหม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2.2 ที่มาของกรรมการสถานศึกษา เชื่อว่ายังไม่ได้เป็นไปตามข้อกำหนด โรงเรียนได้ใช้วิธีการคัดเลือกตัวบุคคลเอง กลั่นกรองหาคนพอที่จะรู้ เข้าใจบทบาท น่าจะมีการให้ความสำคัญของการสรรหา ต้องมีการเลือกตั้งตัวแทนชุมชน องค์กรต่างๆ ต้องสมัครแล้วมาเลือกกัน

2.3 โรงเรียนยังเน้นการใช้กรรมการสถานศึกษาน้อยมาก มีการประชุมกันน้อยมาก ประชุมกันแล้วก็ไม่ได้ทำอะไรเท่าที่ควร

3. เครื่องมือและเอกสารประกอบการปฏิบัติงานและด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนใหญ่ เอกสารยังไม่มี ความเรียบร้อยและชัดเจนเท่าที่ควร มีการชี้แจงให้ทราบเท่านั้น บทบาทหน้าที่ยังขาดความชัดเจน สื่อสารควรใช้เทคโนโลยีมากกว่านี้ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มติที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หนังสือสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัด ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ เครื่องแผ่นและวัสดุสำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องคิดคำนวณ ซึ่งมีระดับการใช้เครื่องมือและเอกสารประกอบการปฏิบัติในระดับปานกลาง

4. ผู้ปฏิบัติงานที่ประชุมสัมมนาแสดงความเห็นดังนี้

4.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดความรู้และประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา ซึ่งพื้นฐานทางการศึกษาส่วนใหญ่ค่อนข้างต่ำแต่มาด้วยประสบการณ์ สามารถชี้แนะในเรื่องที่มีความถนัดได้เป็นอย่างดี

4.2 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีเวลา

4.3 ก่อนการเข้าสู่ตำแหน่งของคณะกรรมการควรมีการจัดประชุม สัมมนา อาจจะ

จัดร่วมกันเป็นเครือข่าย เขตพื้นที่ ทั้งนี้ควรขึ้นอยู่กับความพร้อมและความเหมาะสม

4.4 คณะกรรมการสถานศึกษาควรสร้างประโยชน์ให้แก่สถานศึกษายังไม่ได้เต็มที่นัก

4.5 การได้มาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาระหว่างโรงเรียนในเมืองและชนบท อาจมีความแตกต่างกันไป

4.6 ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเช่นผลตอบแทน หรือเบี้ยประชุม

4.7 คณะกรรมการสถานศึกษามีศักยภาพที่มีความแตกต่างกันสามารถนำมาช่วย พัฒนาสถานศึกษาได้

ในส่วนของคุณสมบัติที่ได้จากการวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการ ปฏิบัติงาน ได้แก่ การแสวงหาและสนับสนุนให้มีการระดมวิทยากรภายนอกเพื่อการศึกษา ช่วยเหลือหรือสนับสนุนสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่ต้องการ กำหนดแนวทางเพื่อร่วม คัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา อนุมัติระเบียบของข้าราชการครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียน ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติโดยรวม ในระดับปานกลาง

5. การวางแผนการปฏิบัติงาน

5.1 ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคณะกรรมการสามารถช่วยเหลือให้การ สนับสนุนแก่สถานศึกษาได้เกือบทุกด้านยกเว้นด้านการบริหารงานบุคคล

5.2 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ยังขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีแต่เรื่อง ที่เสนอเพื่อขออนุมัติเป็นส่วนใหญ่

5.3 โรงเรียนยังเน้นการใช้กรรมการสถานศึกษาน้อยมาก มีการประชุมกันน้อยมาก ประชุมแล้วไม่ค่อยได้ทำงานกันเท่าใดนัก ในการประชุมคณะกรรมการแต่ละครั้งควรมีการ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน

5.4 คณะกรรมการสถานศึกษามีความสามารถเพื่อระดมทุนเพื่อการศึกษาได้อย่างดี ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาเองได้

5.5 ที่ประชุมเห็นด้วยกับการวางแผนการปฏิบัติงาน คือการวางแผนกำหนด ช่วงเวลาที่ปฏิบัติงาน การวางแผนกำหนดขั้นตอนและกิจกรรมการปฏิบัติงานและขั้นสรุปและ รายงานผล

5.6 จัดประชุมให้บ่อยครั้งขึ้น อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

5.7 ให้มีส่วนร่วมในการวางแผนให้มากขึ้นกว่านี้

5.8 ควรมีการพูดคุยพบปะกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน หรือระหว่าง

ผู้บริหารโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษา

5.9 การจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยร่วมกันวางแผนระหว่างบ้านกับโรงเรียนและชุมชน

ในส่วนของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ร่วมกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา กำหนดแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาตามความก้าวหน้าการจัดการศึกษาตามแผนของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบพัฒนาอาคารสถานที่ ประสานงานกับชุมชน แสวงหาความร่วมมือต่อการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมในระดับปานกลาง

6. การเลือกและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระเบียบกระทรวงว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มติที่ประชุม หนังสือสั่งการ วาระการประชุม บันทึกการประชุม ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เครื่องมืออื่นๆ ซึ่งใช้ในระดับปานกลาง

7. เก็บรวบรวมผลการปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทุกคนเห็นด้วยกับองค์ประกอบย่อยของระบบ ทั้งในด้านแหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และในส่วนของ การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงาน การบันทึกและรายงานผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน การใช้ข้อมูลจากรายงาน การตรวจงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ตรวจสอบงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และกำชับในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี ควรให้มีความทันสมัยมากขึ้น มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

8. วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทุกคนเห็นด้วยกับวิธีการ รวมทั้งกระบวนการในการวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนดไว้ในระบบนี้

9. บันทึกผลการปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นด้วยในการบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติจากการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับปานกลาง

10. ข้อมูลป้อนกลับ ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียน เพราะสามารถใช้ผลการประเมินที่ได้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโอกาสต่อไป และได้เสนอแนะในส่วนของประเด็นปัญหาและแนวทางการปรับปรุงไว้ด้วย

ตอนที่ 5 ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

จากการจัดประชุมสัมมนาดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นที่ 4 สามารถนำมาใช้ปรับปรุง(ร่าง) รูปแบบการพัฒนาระบบของกรปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ด้านปัจจัยนำเข้าของระบบการปฏิบัติงาน (Input) ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุง ดังนี้

1.1 ปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อการติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ปรับปรุงภาษาและถ้อยคำที่ใช้ในตัวบ่งชี้ ด้านผลผลิตหรือการปฏิบัติงาน ด้านงานวิชาการ ด้านการบริหารให้มีความชัดเจน ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

1.3 เพิ่มเติมเอกสารการปฏิบัติงาน ในองค์ประกอบของระบบด้านปัจจัยกับ เครื่องมือการปฏิบัติงาน ปรับปรุงถ้อยคำและภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงานเอกสารประกอบการปฏิบัติงานให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.4 แยกประเด็นผู้ปฏิบัติงานและบทบาทหน้าที่ แล้วนำมาเป็นองค์ประกอบย่อย ในด้านปัจจัยนำเข้า ทั้งนี้เพื่อให้การนำไปปฏิบัติจริง มีความถูกต้องและเป็นไปได้ง่ายที่สุด

2. ด้านกระบวนการของระบบ (Process) ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุง ดังนี้

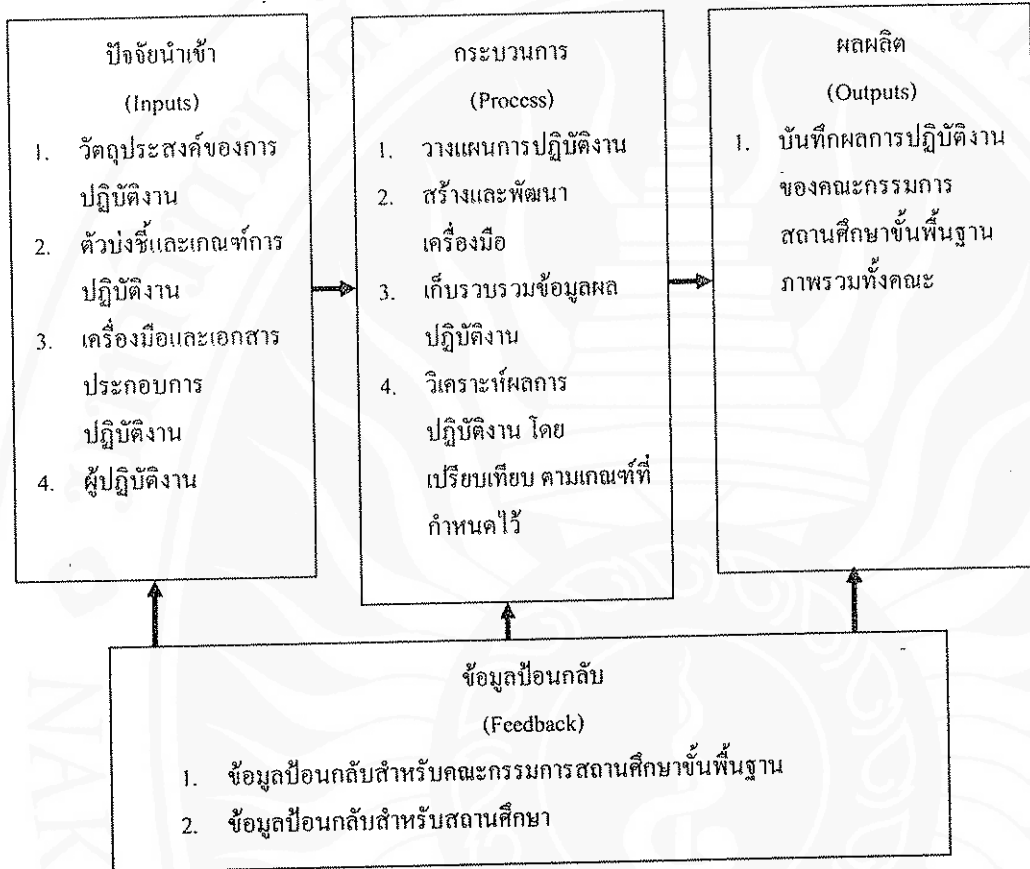
2.1 ปรับปรุงองค์ประกอบย่อยจากประเด็นการเลือกและการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการนำไปใช้จริง

2.2 นำองค์ประกอบย่อยในประเด็น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน ในด้านองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ปฏิบัติงาน

3. ด้านผลผลิตของระบบ (Outputs)

ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบ โดยตัดองค์ประกอบย่อยบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลออกไป คงเหลือไว้แต่ องค์ประกอบบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมทั้งคณะ

จากการปรับปรุงระบบทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 7 แสดงระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากภาพที่ 7 สามารถอธิบายรายละเอียดของรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลาง เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ในแต่ละองค์ประกอบย่อย โดยสรุปดังนี้

1. โครงสร้างของรูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักที่สำคัญคือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

2. องค์ประกอบของระบบด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วย

2.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา

2.3 เครื่องมือและเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน

2.4 ผู้ปฏิบัติงาน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสระแก้วรัตนวิทย์
คงคาประชารักษ์ สิชลประชาสรรค์ จำนวนทั้งสิ้น 45 คน

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ประการคือ

3.1 การวางแผนผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ 3 ขั้นตอนคือ การกำหนดช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การวางแผนกำหนดขั้นตอนและกิจกรรม การประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การระดมผลการปฏิบัติงาน การกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การปฏิบัติงาน การระบุเครื่องมือในการปฏิบัติงาน 2) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล 3) ขั้นสรุปและรายงานผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การวางแผนสรุปการปฏิบัติงาน การวางแผนรายงานการปฏิบัติผลงาน และการจัดทำตารางเอกสารปฏิบัติงาน

3.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการปฏิบัติงาน โดยยึดหลัก 5 ประการ คือ ความเที่ยงตรง ความสอดคล้อง ความเป็นปรนัย ความง่าย และความสะดวกต่อการนำไปใช้ และความประหยัด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณค่าทางสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ผลรวม (Sum) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4. องค์ประกอบของระบบด้านการผลิต (Outputs) คือ บันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. องค์ประกอบของระบบด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย ข้อมูลป้อนกลับ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อมูลป้อนกลับสำหรับโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา